

Čtenářská gramotnost

Úroveň čtenáře	3. úroveň – průzkumník
Cílová dovednost	Zpracování informací, zhodnocení textu
Časový odhad	Aktivita – 2 vyučovací hodiny Sebehodnocení – 10 minut
Pomůcky	Kniha <i>Emily Strange – Divná a divnější</i> , pracovní listy, psací potřeby

Popis dovednosti

Čtenář samostatně reprodukuje a interpretuje podstatné informace z jednoduchého textu. Čtenář rozlišuje mezi fikcí a skutečností. Čtenář samostatně a srozumitelně posoudí obsah delšího jednoduchého textu na základě svých zkušeností a znalostí.

Forma aktivity

Individuální/Skupinová

Použité metody a strategie

Čtení s otázkami, řízené čtení, diskuse

Využití textu

Výtvarná výchova

Struktura lekce

Divná a divnější je druhou knihou ze čtyřdílné série *Emily Strange*. Patří do žánru sci-fi a fantasy. Na to je vhodné čtenáře upozornit, aby nepokládali schopnosti a dovednosti hlavní hrdinky Emily za běžné. Kniha je napsaná formou deníku dívky, takže není rozdělena na kapitoly, ale je dělena podle dnů, kdy je zápis do deníku napsán.

1. vyučovací hodina („27. května“, str. 7 a 8)

Evokace:

Než rozdá učitel čtenářům knihy, přečte ze záložky obálky knihy (vpředu) charakteristiku Emily a výčet jejích dovedností v bodech. Děti pozorně naslouchají. Podle toho, co slyšely, se mají rozhodnout, zda by se chtěly s Emily kamarádit. Vyberou si ze dvou úkolů:

- nakresli Emily, jak si ji představuješ (tento úkol nemohou plnit čtenáři, kteří knihu znají)
- napiš Emily dopis, že se s ní chceš seznámit, protože tě zaujala její charakteristika na obálce knihy

Uvědomění:

Děti začnou číst od začátku knihy metodou čtení s otázkami („27. května“, str. 7 a 8)

První odstavec si přečtou samy potichu. Po přečtení vytvoří a do pracovního listu zapíší otázky, které se k odstavci vztahují. Ve dvojici si pak navzájem střídavě otázky pokládají a odpovídají na ně. Jeden se ptá, druhý odpovídá. Na další otázce si úlohy vymění.

Potom společně nahlas přečtou do str. 8 a následuje společná diskuse celé třídy, co se o Emily dozvěděli. Děti samostatně plní úkol 3 z Pracovního listu.

Učitel ve třídě vystaví obrázky Emily do příští hodiny.

2. vyučovací hodina („28. května“ str. 9 a 10)

Děti čtou samostatně potichu a po přečtení plní úkol 4 z Pracovního listu.

Pak pokračují ve čtení na str. 11 a 12 až k místu nahoře: „...a PRÁÁÁSK, narazili do telefonního sloupu. Zavolala jsem to anonymně na policii a zmizela jsem. Tady se žije skvěle!!!!!!!!!!!! Nechci se stěhovat.“ Po přečtení společně diskutují o tom, jak tráví Emily svůj volný čas, co dělá venku, zda má kamarády.

Pokračují ve čtení od „Později – zpátky ve svém katastrofálním pokoji“ (str. 12–14) až do konce zápisu z 28. května. Čtou společně nahlas, střídají se po jednotlivých bodech – projektech, na kterých Emily pracuje. Nejzajímavější projekt zapíší do Pracovního listu (úkol 4).

Reflexe:

Poté následuje společná diskuse o projektech Emily. Děti si čtou, který projekt je zaujal. Hodnotí projekty, rozlišují fikci od skutečnosti. Docházejí k závěru, že projekty jsou nereálné, i dovednosti a schopnosti třináctileté Emily jsou nereálné, dokládají na příkladech v textu. Jedná se o žánr sci-fi a fantasy.

Sebehodnocení – metodické okénko

Tabulka sebe/hodnocení umožňuje čtenáři a učiteli ohodnotit zvládnutí konkrétní dovednosti na základě výkonu čtenáře v aktivitě. Sebe/hodnocení provádí čtenář samostatně nebo dle možností čtenáři navzájem po skončení aktivity, vyučující pomáhá vysvětlením rozdílů mezi jednotlivými úrovněmi zvládnutí, aby se čtenáři dokázali ohodnotit, např. pomocí otázek reflektujících proběhnuvší aktivitu nebo na žákovských pracích ukazuje konkrétní projevy rozdílné míry zvládnutí úkolu.

Úskalí

Doplní učitel po skončení aktivity.

Odkazy, zdroje

REGER, Rob a Jessica GRUNER. *Emily Strange*. Ilustroval Buzz PARKER. V Praze: Cooboo, 2011. ISBN 978-80-7447-043-1.

1. Napiš Emily dopis, nebo nakresli, jak si ji představuješ:

1. Jaké kontrolní otázky tě napadají k 1. odstavci zápisu z „27. května“? Zapiš co nejvíce otázek. Otázky pak pokládej spolužákovi. V pokládání otázek a odpovídání na ně se střídejte.

2. Napiš k jednotlivým postavám, kdo jsou:

Zenit – _____

Sabat – _____

Havrana – _____

Fiona – _____

3. Podle části „28. května“ na str. 9 a 10 popiš, jak vypadal Emiliin pokojíček.

4. Vyber jeden zajímavý projekt ze str. 12 až 13 z „28. května“.

Slovníček

Sci-fi – je umělecký žánr (především literární, filmový, herní či výtvarný), v němž se vyskytují spekulativní technologie či přírodní jevy nebo dosud neznámé formy života. Děj bývá často zasazen do vesmíru, budoucnosti či alternativní historie.

Blízkým žánrem sci-fi je *fantasy*, kde ovšem místo technologií bývají hlavní rekvizitou magie a fyzická síla (tzv. příběhy „meče a magie“). Oba žánry se vzájemně ovlivňují a částečně prorůstají, jedním z těchto průniků jsou třeba díla žánru *science fantasy*.